

O'RTA QULOQNING ZAMBURUG'LI ZARARLANISHLARI

Shamatov I.Y¹, Shayqulov H.SH.², Shopulotova Z.A.³

¹Magistratura rezidenti, Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya. 2-son Otorinolaringologiya kafedrası

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Samarqand, O'zbekiston

²Magistratura rezidenti, Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya. 2-son Otorinolaringologiya kafedrası

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Samarqand, O'zbekiston

³Magistratura rezidenti, Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya. 2-son Otorinolaringologiya kafedrası

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Samarqand, O'zbekiston

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6727296>

ARTICLE INFO

Received: 28th May 2022

Accepted: 02nd June 2022

Online: 05th June 2022

KEY WORDS

o'rta quloq, sitologik tekshiruv, zamburug'li zararlanish, aspergillus, candida, penisillium

O'rta quloq zararlanishi ko'p uchraydigan patologiyalardan biri, lekin uning tarkibida zamburug'li zararlanish alohida o'rin tutadi. Zararlangan o'choqdan olingan ajralma sitologik tekshiruv, amaliy tibbiyotning boshqa sohalarida bo'lgani kabi, tananing reaktivligi holatini o'rganish, zaraarlangan sohadagi yallig'lanish jarayonining borishini va qo'llaniladigan terapiya samaradorligini obyektiv baholash uchun ishlatiladi.

Yallig'lanish patogenezida allergik komponent mavjudligining o'ziga xosligi va shuning uchun ob'ektiv ko'rsatkichlaridan biri eozinofil infiltratsiya hisoblanadi. Yallig'lanish o'chog'ida eozinofil hujayralarning to'planishi va ularning keyinchalik to'qimalarning ajralishida paydo bo'lishi antigenlarning antitanachalar bilan uchrashishi va o'zaro ta'siri tufayli "shok - organi" reaksiyasi

ABSTRACT

Maqolada o'rta quloqning zamburug'lar bilan zararlanishining tashxislanishi, zamburug'lar guruhlari va sitologik tekshiruv natijalari keltirilgan.

sifatida qaraladi. Shu munosabat bilan, yuqori nafas yo'llari va quloq kasalliklarida allergik omilni aniqlashda eozinofillarni aniqlashning katta ahamiyati ko'rsatilgan.

Tadqiqot materiallari va usullari. Biz surunkali yiringli otit bilan kasallangan 311 nafar bemorni (183 erkak va 128 ayol) kuzatdik. Anamnezga ko'ra ularda kasallikning davomiyligi 1 yildan 10 yilgacha va undan ko'proq edi. 311 bemorning 60 tasida o'rta quloqning qo'ziqorin infeksiyasi aniqlangan. Tashxis maxsus mikologik tadqiqotlar (quloq mikroskopiyasi va Chapek muhitida emlash, so'ngra sof kulturani ajratish) bilan tasdiqlangan.

Tadqiqot natijalari. 25 bemorda kasallik qo'zg'atuvchisi Aspergillus jinsi zamburug'lari, 16 tasida - Candida jinsi shoxlari, 11 tasida - Penicillium jinsi zamburug'lari, 4 tasida - Alternaria jinsi

zamburug'lari, Cladosporium 3 tasida aniqlanga. 1 holatda zamburug' guruhi aniqlanmagan.

Timpanik bo'shliqdan ajralgan ajralmani sitologik tahlili o'rta quloq mikroblari bo'lgan 60 nafar bemorda o'tkazildi. Nazorat uchun surunkali yiringli o'rta quloq yallig'lanishi bo'lgan 32 nafar bemor nazorat qilindi.

Preparatlar – tashqi eshituv yo'li va nog'ora bo'shlig'idan olingan surtmalar Romanovskiy-Giemsma bo'yog'i bilan shisha slaydga tushirish orqali o'rganildi. Hujayra elementlarining, ayniqsa eozinofil leykotsitlarning holati mikroskopik tarzda aniqlangan. Eozinofil hujayralarning leykotsitlarning umumiy soniga miqdoriy nisbati ularni 100 ta hujayra elementiga hisoblash yo'li bilan aniqlandi.

Surtmalarni o'rganishda - o'rta quloqning mikotik zararlanishi bo'lgan bemorlarda timpanik bo'shliqdan izlar, 60 bemordan 45 tasida turli miqdorda eozinofillar topilgan. 7 bemorda ko'p miqdordagi eozinofillar (7 dan 10% gacha va undan ko'p), 18 tasida - o'rtacha (4 dan 6% gacha) va 20 tasida - bitta eozinofiller (1 dan 3% gacha) aniqlandi. Surunkali yiringli otiti (mikotik tabiatda emas) bo'lgan 32 nafar bemorning 15 tasida eozinofillar topilgan, ammo bu hollarda ularning soni hech qachon 5% dan oshmagan.

Timpanik bo'shliqdan sezilarli miqdorda eozinofillar topilgan bemorlarning anamnezini tahlil qilish davomida biz ularning aksariyatida kasallik infeksiyon

jarayonlardan (qizamiq, skarlatina, gripp) dan keyin bolalikdan boshlanganiga e'tibor qaratdik. Ushbu bemorlarda kasallikning davomiyligi ham muhim edi. Otit uzoq davom etadigan kechishi bilan, tez-tez kuchayishi bilan ajralib turardi. Allergik anamnezni o'rganishda 4 nafar bemorda oziq-ovqat allergiyasi, 5 nafarida turli doridarmonlarni qabul qilmasliklari, 6 nafarida vazomotor rinit manjudligi, 3 nafarida ekzema, 3 nafarida qizarishlar, 1 nafarida bronxial astma aniqlangan.

Parallel tadqiqotlar o'tkazish timpanik bo'shliq eozinlarining periferik qondagi eozinofillarning mutlaq sonining ko'payishi bilan tez-tez bog'liqligini ko'rsatdi (Bavdav usuli bo'yicha), biz o'rta quloq mikroblari bo'lgan 11 nafar bemorlarda umumiy qon tahlilida eozinofillar keskin ortishini qayd etdik.

O'rta quloqning zamburug'li kasalliklari bilan og'rikan 60 nafar bemorning 27 nafarida periferik qonda eozinofillarning mutlaq soni ko'paygan. Zamburug'siz surunkali yiringli otit bilan og'rikan 32 nafar bemorning 10 tasida eozinofillarning mutlaq soni ko'paygan, 3 tasida keskin ko'paygan edi. O'rta quloq mikroblari bilan og'rikan bemorlarda keskin ko'paygan. edi Xulosa. Shunday qilib, timpanik bo'shliqda va periferik qonda ko'p miqdordagi eozinofillarning birikmasi o'rta quloqning mikotik zararlanishi tananing zamburug'ga sezgirligi va allergiyasi belgisi sifatida qaralishi mumkin.

References:

1. Буркутбаева Т. Н. КЛИНИКО ЛАБОРАТОРНЫЕ И ПАТОМОРФОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ МИКОТИЧЕСКИХ ТРЕПАНАЦИОННЫХ ПОЛОСТЕЙ СРЕДНЕГО УХА //Российская оториноларингология. – 2009. – Т. 2. – С. 48-53.

2. Исламов Ш. Э. и др. Дефекты оказания медицинской помощи в практике оториноларингологии //Достижения науки и образования. – 2020. – №. 4 (58). – С. 50-53.
3. Кунельская В. Я., Шадрин Г. Б. Микоз среднего уха //Успехи медицинской микологии. – 2003. – Т. 2. – С. 254-255.
4. Насретдинова М. Т. и др. ЭФФЕКТИВНОСТЬ НЕКОТОРЫХ МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ БОЛЬНЫХ С ПОЛИПОЗНЫМ РИНОСИНУСИТОМ //МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫЙ ПОДХОД ПО ЗАБОЛЕВАНИЯМ ОРГАНОВ ГОЛОВЫ И ШЕИ. – С. 273.
5. Худоярова Д. Р., Шопулотова З. А. OPTIMIZATION OF MANAGEMENT OF PREGNANT WOMEN WITH CHRONIC PYELONEPHRITIS //УЗБЕКСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ. – 2022. – Т. 3. – №. 3.
6. Шаматов И. и др. ВОЗМОЖНОСТИ КОМПЬЮТЕРНОЙ И МАГНИТНО-РЕЗОНАНСНОЙ ТОМОГРАФИИ В ВИЗУАЛИЗАЦИИ ПОЛОСТИ НОСА И ВЕРХНЕЧЕЛЮСТНОЙ ПАЗУХИ //Журнал вестник врача. – 2021. – Т. 1. – №. 2 (99). – С. 113-115.
7. Шавкатова А., Шопулотова З., Худоярова Д. Влияние озонотерапии на фетоплацентарную недостаточность //Журнал гепато-гастроэнтерологических исследований. – 2021. – Т. 2. – №. 3.2. – С. 63-66.
8. Ядченко Е. С., Ситников В. П., Шляга И. Д. ОТОМИКОЗ НАРУЖНОГО И СРЕДНЕГО УХА: КЛИНИКА, ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ (обзор литературы) //Проблемы здоровья и экологии. – 2009. – №. 4 (22). – С. 18-27.
9. Khudoyarova D. S. D. R., Tilavova S. A., Shopulotova Z. A. MANIFESTATIONS OF EXAMINATION OF CHRONIC PYELONEPHRITIS IN PREGNANT WOMEN (CLINICAL CASE) //Thematics Journal of Microbiology. – 2022. – Т. 6. – №. 1.